ಲೀಲಾ .ಬಿ*

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ-ವಿವೇಕಾನಂದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪಾತ್ರ; ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ

೧೯ನೇ ಶತಮಾನದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಮತೀಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿ, ಇಂದಿಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿರುವ ರಾಮಕೃಷ್ಣ-ವಿವೇಕಾನಂದ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಥಿಯಾಸಫಿ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜ ಹಲವು ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿತಾದರೂ, ತನ್ನದೇ ಆದ ಮೂಲ ಭೂತ[1] ತತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನ (Theology) ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಲಿದ ಹಲವಾರು ತರುಣರು ನಿರಾಶೆಗೊಳಗಾದಾಗ ಆಶಾಕಿರಣವಾದದ್ದು ವಿವೇಕಾನಂದರ ವಾಣಿ.

ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯ ಶಿಷ್ಯರಾದ ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳ ನಿಧನದ ಬಳಿಕ (೧೮೮೬), ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ೧೮೯೩ರಲ್ಲಿ. ಈ ವೇಳೆಗೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ದೇಶ ಪರ್ಯಟಣೆ ಮಾಡಿ, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿ ಭಾರತದ ಪುರಾತತ್ವದ ಅರಿವೆ ಉಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ವಿವೇಕಾನಂದರ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಆಗಮನವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ದಿವಾನ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯ್ಯರ್, ಮಹಾರಾಜರಾದ ಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರಿಗೆ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರೊಡನೆ ನಿಕಟ ಸ್ನೇಹ ಹೊಂದಿದರು. ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದರು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಮ್ಮ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಾಣಿಯನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ವಿತ್ತರು. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಅವರ ಕಂಠಶ್ರೀಯು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ.[2]

ವಿವೇಕಾನಂದರು ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಹೋದದ್ದು ೧೮೯೩. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕಾಲ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದರು. ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪ್ರವಾಸ ಅವರಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದ ಒಳಿತು ಕೆಡುಕನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಮಾತ್ರ

* ಫ್ಲಾಟ್ ನಂ. ೪೬, 'ಶ್ಯಾಮಲ' ೧ನೆಯ ಮಹಡಿ, ಮಾತುಂಗ, ಮುಂಬಯಿ–೪೦೦ ೦೧೯

1 Propagate truth whieh Ramakrishna Paramahamsa advocated for the benefit of humanity for their temporal, Spiritual and mental Progress

2 The life of Swami Vivekananda in two volumes 1912 p. 291 it is stated the Maharaja requested Swamiji that he shold have something as a remembrance to which Swamiji obliged and allowed them to record his Voice. But recently it has come to my notice, the record is not available in the Mysore Palace.

ಭೂಮಿಯ ಹಿರಿತನವು ಮಹತ್ವವಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ಇಂಡಿಯಾದ ಬಡತನ, ಮೂಢತನ, ನಿರಕ್ಷತೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಹೀನತೆಗೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ತಿಳಿದರು.

ವಿವೇಕಾನಂದರು ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜ ಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಎಕೋ' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ (೩ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೮೯೬) "ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜ, ಮತ್ತಿತರ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಚಿಕಾಗೊ ಪಟ್ಟಣದ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ೧೮೯೩-೧೮೯೬ಹೊರದೇಶದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾದದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ[3] ವಿವೇಕಾನಂದರು ಚಿಕಾಗೊದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿ ವಾಪಸ್ಸಾದನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ದಿವಾನ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯ್ಯರವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಗಣ್ಯನಾಗರೀಕರಾದ ಚಂಚಲರಾವ್ ಪಂತುಲು, ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ಐಯ್ಯರ್, ಮೀನಾಕ್ಷಿಐಯರ್, ವಿ.ಯನ್. ನರಸಿಂಹ ಐಯಂಗಾರ್, ವಿ.ಪಿ. ಮಾಧವರಾವ್ ಮತ್ತು ಆರ್ಕಾಟ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಜಿ.ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿದರು. ಮತ್ತು ಡಾ|| ಬರೋಸ್ (ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ) ರವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ನಾಗರೀಕರ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಈ ಒಕ್ಕೂಟದ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಹಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದೆಂದು ಸಭೆಯು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು[4].

೧೮೯೭ರಲ್ಲಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಶಿಷ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಗೂಡಿಸಿ 'ರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮ' ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ೧೮೯೯ ಬೇಲೂರು ಮಠವನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿದರು. [೧೯೦೯ರಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಿಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆ ೧೮೬೦ರ ಕಾಯ್ದೆ ಪ್ರಕಾರ ದಾಖಲೆಗೊಂಡಿತು] ವಿವೇಕಾನಂದರು (೧೯೦೨) ನಿಧನವಾದರು. ವೇದಾಂತ ಸೊಸೈಟಿಯ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ಸಭೆಯು, ಕಾವಲರಿರೋಡನಲ್ಲಿರುವ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಪಿಳ್ಳೆಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಜನ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಹಾಜರಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಯುರೋಷಿಯನ್ನರು, ಸ್ಥಳೀಯ ಕ್ರಿಶ್ಚಿನ್ನರು, ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ ಇದ್ದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಿ.ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್‌ರವರನ್ನು ಸಭೆಯು ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಲು ಒಪ್ಪಿಸಿತು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ತ್ಯಾಗರಾಜ್ ಐಯರ್ ಮತ್ತು ಗಣಪತಿ ನಾಯಕರ್, ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದರು. ವಿವೇಕಾನಂದರ ತರುವಾಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಶಿಷ್ಯರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

ವಿವೇಕಾನಂದರ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ವೇದಾಂತ ಸೊಸೈಟಿಯಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಲಸೂರಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ೧. ವೇದಾಂತವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುವುದು ೨. ಚಿಕ್ಕ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಸುಲಭದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊರಕಿಸುವದು ೩. ಧರ್ಮಾತ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದು ೪. ಸೊಸೈಟಿ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲತೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವದಾಗಿತ್ತು. ವೇದಾಂತ ಸೊಸೈಟಿಯು ದಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನ ನಡೆಸುತ್ತಿತು. ಮತ್ತು

---

3 Please see letters of Swami Vivekananda to His Highness Maharaja of Mysore from Chicago 23 June 1894 & Indian Missionaries Mission to England. Echo 3rd Dec 1896

4 Bangalore Spectator, 27 Septmber, 1894 1896, ರಲ್ಲಿ ಟೌನ್‌ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ೨೫ ಡಿಸಂಬರ್ ೧೮೯೬ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಭೆಯೊಂದು ಸೇರಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ, ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಎಮ್. ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಬೇಕೆಂದೂ, ಮತ್ತು ವಿವೇಕಾನಂದಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ರೈಲು ಖರ್ಚು ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಜುಲೈ ೧೯೦೩ರಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾನಂದರನ್ನು[5] ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿತು. ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ವೇದಾಂತ ಭಾಷಣವಿತ್ತರು. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರಾದ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ರವರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು. ರಾಮಕೃಷ್ಣಾನಂದರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಭೇಟಿ ಇತ್ತರು. ೧೯೦೪ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮವನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಆತ್ಮಾನಂದರು ಬೇಲೂರು ಮಠದ ಪರವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ೧೯೦೭ರ ವರೆಗೆ ವೇದಾಂತ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸು ತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರೇ ವಿವೇಕಾನಂದ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಬಳಿಕ ವಿವೇಕಾನಂದ ಸೊಸೈಟಿ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತ ಸೊಸೈಟಿ ಒಂದು ಗೂಡಿ 'ರಾಮಕೃಷ್ಣ' ಮಿಷನ್ ಎಂದಾಯಿತು.

ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೦೬ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿ ಆತ್ಮಾನಂದರು ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದರು. ೧೯೦೬ರಲ್ಲಿ ಬೋಧಾ ನಂದರು ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು ಬೋಧಾನಂದರು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ವಿಮಲಾನಂದರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿರವಾದ ಜಾಗವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಬುಲ್‌ಟೆಂಪಲ್ ರಸ್ತೆಯ ಬಸವನಗುಡಿಯ ಈಗಿನ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು ಜನವರಿ ೧೯೦೯ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ ರಿಂದ[6] ರಾಮಕೃಷ್ಣ-ವಿವೇಕಾನಂದರ ಅಪಾರ ಶಿಷ್ಯ ವೃಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ನಿಕಟ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಅಬೇಧಾನಂದರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ (೧೯೦೬-೧೯೦೭) ಅವರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾದವರಲ್ಲಿ ಎಮ್. ಎ. ನಾರಾಯಣ ಐಯಂಗಾರ್, ಮುಖ್ಯರು. ಇವರು ಯುವರಾಜರಿಗೆ ಗುರುಗಳಾಗಿ, ಎಕ್ಸೈಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಶ್ರೀನಿವಾಸಾನಂದ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸನ್ಯಾಸ ವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು.

ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮದ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ತತ್ವಬೋಧೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದ ಎಂ.ಜಿ. ವರದಾ ಚಾರ್ಯರು ವಿವೇಕಾನಂದರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರಾಗಿದ್ದ ಜಿ.ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಮತ್ತು ವಿವೇಕಾನಂದರ ಆದೇಶದ ಮೇಲೆ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನ್ ಎಂಬ ಉತ್ತಮವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ನಡೆಸಿದ ಅಳಸಿಂಗ ಪೆರುಮಾಳ್ ಮುಖ್ಯರಾದವರು* ಜಿ.ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ವಿದ್ವತ್ತು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವಿತ್ತು. ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಹು ಕಾಲ ನಡೆಯದೆ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲೇ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟಿತು.

ವಿವೇಕಾನಂದರ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯರು ಸೋಮಾ ನಂದರು. ಸೋಮಾನಂದರು ಬೆಂಗಳೂರಿನವರು. ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ನೋಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಮಹತ್ವಾ

---

5 Shankari Prasad Basu & Sunil Bihari Ghosh ed. Vivekananda in Indian News Papers. p. 590. ವೇದಾಂತ ಸೊಸೈಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದವರು ಎಮ್.ಎ. ನಾರಾಯಣ ಐಯಂಗಾರ್ ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಜಿ.ಜಿ. ನರಸಿಂಹಚಾರ್ಯ

6 ಸಿಸ್ಟರ್ ದೇವಮಾತರನ್ನು ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಕರೆಸಿ ಮಠದ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರತಿದಿನ ಹಲವಾರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಹೋಗಿ ಮಠಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಾಚಿಸುತ್ತಿದ್ದುದುಂಟು. ಹಲವಾರು ಕಾಲ ನಿರಾಶೆ ಹೊಂದಿದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಬಿಡದೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದರು.

* ಅಳಸಿಂಗ ಪೆರುಮಾಳರು ಮೂಲತ: ಮೈಸೂರಿನವರು. ತಂದೆ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಗುಮಾಸ್ತ ರಾಗಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ಅಳಸಿಂಗರು ೧೮೮೪ರಲ್ಲಿ ಪದವೀಧರರಾಗಿ ಪಚ್ಚಿಯಪ್ಪ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಮದ್ರಾಸಿನ ಪಚಿಯಪ್ಪ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಆಗಮಿಸಿದಾಗ ವಿಶೇಷವಾದ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದರು.

ಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸೋಮಾನಂದರು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋದರು. ಆಗ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕಲ್ಕತ್ತಾಗೆ ತೆರಳಿದ್ದರು. ಇವರು ಕಲ್ಕತ್ತಾಗೆ ಹೋದಾಗ, ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬಂತು. ಇವರು ಪಟ್ಟು ಬಿಡದೆ ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ್ದರು. ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯವನ್ನು ತಲಪಿ ತಮ್ಮ ಗುರುವನ್ನು ಕಂಡು ಸನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಮತ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ದಲಿತರ ಏಳ್ಗೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ನೇಯ್ಗೆಯವರ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ದೇವಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಸೋಮಾನಂದರಿಗೆ ವಸತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವು ೧೯೧೧ರಲ್ಲಿ ಸೋಮಾನಂದರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿನ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ತರಗತಿಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿತು. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಚಯವಿದ್ದ ಸೋಮಾನಂದರು ಪ್ರತಿ ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಭಾಗವತ ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತ ಪುರಾಣದಿಂದ ಜೈಲಿನ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಿಸ್ ಮಕ್ಲೀಡರ ಪ್ರೇರಣೆಯಂತೆ ಶ್ರೀರಾಮ ದೇವಾಲಯ ವನ್ನು ಗುಡಿಮೇಯ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟು ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕೈದಿಗಳು ಸೋಮಾನಂದರೊಡಗೂಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಭಜನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೋಮಾನಂದರು ೨೫ ವರುಷಗಳ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೈದಿಗಳ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ, ಅವರನ್ನು ಸತ್ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಶ್ರಮಿ ಸಿದರು. ರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ರಾಜಾಶ್ರಯವಿದ್ದು, ಯುವರಾಜರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ೧೯೧೧ರಲ್ಲಿ ಶಾರದ ದೇವಿ ಯವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠದಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿವಸ ತಂಗಿದ್ದು ಹಲವರಿಗೆ ಸನ್ಯಾಸ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತು ಗವಿಪುರದ ಗಂಗಾಧರೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ. ಭೇಟಿ ಇತ್ತರು.

೧೯೪೩ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಬಡ ಹುಡುಗರಿಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯವೊಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತಲ್ಲದೆ ಊಟ, ವಸತಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಹಲವಾರು ಸಮಯ ಸ್ವಾಮಿ ತ್ಯಾಗಿಶಾನಂದರು ತಾವೇ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಉಂಟು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ೩೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಸುತ್ತ ಇರುವ ಹಿಂದುಳಿದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನ್ನು ಆರಿಸಿ (ರಾಗಿಹಳ್ಳಿ, ಶಿವನಹಳ್ಳಿ) ಈ ಎರಡೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಔಷಧ ಸೌಲಭ್ಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ವಯಸ್ಕರ ಶಾಲೆ, ರೈತರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿ ಕೊಂಡಿದೆ.

ಮೈಸೂರಿನ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮವನ್ನು ಶಾರದಾ ದೇವಿಯವರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ವಾಸಾನಂದರು ೧೯೨೫ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಾನಂದರು ಪ್ರಥಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಕೊಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನ ವನ್ನು ಮಿರ್ಜಾಇಸ್ಮೇಲ್‌ರವರು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಚಿತ್ರಾನಂದರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆ ಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ೧೯೩೭ರಲ್ಲಿ ಐದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬನುಮಯ್ಯ, ಹೆಚ್.ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪ ಇವರಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ೧೯೪೧ರಲ್ಲಿ ಶಾಂಭವಾನಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಸ್ಟಡಿಸರ್ಕಲ್ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ೧೯೪೩ರಲ್ಲಿ ಸೋಮನಾಥಾನಂದರಿಂದ ಸಮಗ್ರ ವಿವೇಕಾನಂದ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆ ಕೈಗೊಂಡಿತು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಆಕರ್ಷಣೆ "Ramarishna Institute of Moral and Spiritual Education," (RIMSE) ೧೯೬೬-೬೮ ಇದು ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲೆ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಾದ ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಮೈಸೂರಿನ ಯಾದವಗಿರಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೂ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದ ತರಗತಿಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ವಸತಿ ಸ್ಕೂಲಾಗಿದ್ದು ಲೈಬ್ರರಿ, ದೃಕ್‌ಶ್ರವಣ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಂದಿರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ

ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವಿದ್ದು ಬೋಧನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಈ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ 'ಪ್ರಭೋದ' ಎಂಬ ವಾರ್ಷಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಿದೆ.

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಸಂಸ್ಥೆಯು ೧೯೪೭ರಲ್ಲಿ ಡಾ|| ಕೇಶವ ಪೈರವರ ಮುಂದಾಳತ್ವದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿತು. ೭ ಎಕರೆ ಜಾಗವನ್ನು ಮತ್ತು ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡವನ್ನೂ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಸೇವಾ ಸಂಘವು ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯ ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು (೧೯೫೫) ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು (೧೯೫೫) ೫೪ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಹಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ನಿರ್ಮಲಾನಂದರು ಕೊಡಗಿಗೆ ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಡಾ|| ಅಂಚಿಯಂಡ ಕಾಳಮ್ಮಯ್ಯನವರು ಮತ್ತಿತರು ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಂದ ಪ್ರೇರೇಪಿತರಾಗಿ, ಹಾಗೂ ಅಂಚಿಯಂಡ ಕಾಳಮ್ಮಯ್ಯನವರು ೩ ಎಕರೆ ನೆಲವನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೨೭ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಲಾನಂದರು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ನಿರ್ಮಲಾನಂದರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಶಾಂಭವಾನಂದ ಅವರು ನೇಮಕವಾದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೀಕರವಾಗಿ ಹರಡಿದ್ದ ಮಲೇರಿಯಾ ಪಿಡುಗಿಗೆ ಸಮಾಜ ಪರಿಹಾರವಾದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿ ಕೊಡಗಿನಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸಿದರು.

ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಜೇನು ಗೂಡುಗಳು ಬಹುಮುಂದಿಗೆ ಕೃಷಿಲಾಭದಾಯಕವಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ, ಪಾಶ್ಚಮಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೇನು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಿಸಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಸ್ವಾಮಿಗಳು **ಜೇನುಮೇಣ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘ** ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಹೋಮಿಯೋಪತಿ, ಆಲೋಪತಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿಶ್ವಂಭರಾನಂದರು. ಪೊನ್ನಪೇಟೆ ಸುತ್ತ ಮತ್ತು ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಯ್ತು. ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ವಿನೋಬಾ ಭಾವೆ, ಮುಂತಾದವರು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಇತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೊರಟ ರಾಮಕೃಷ್ಣ-ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ, ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ-ವಿವೇಕಾನಂದರ ವಾಣಿ ಇಂಡಿಯಾದ ಮೂಲ ಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದ ಬಡತನ, ನಿರಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ, ವಿವೇಕಾನಂದರು ಈ ಮೂಲ ಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಜ. ಯಾಕೆಂದರೆ ವಿವೇಕಾನಂದರ (೧೯೦೨) ನಿಧನದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ, ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯವರೆಗೂ, ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರದ ಮೂಲಕ ನೈತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜೇಲೂರು ಮಠದಿಂದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಠದವರೆಗೆ, ಕರ್ತವ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞರಾಗಿರುವ ಹಲವಾರು ಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದಾಗ ಇದರ ಅರಿವಾಗುವುದು.